

بیانیه اصول جهانی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات
توسط نهادهای شهروندی

و

اصول رفتاری برای ناظران و شهروند-دیدبان‌های بی طرف
انتخاباتی

فهرست

1) بیانیه اصول جهانی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط
نهادهای شهروندی

2) اصول رفتاری برای ناظران و شهرونددیدبان های بی طرف
انتخاباتی

3) تقدیرها

بیانیه اصول جهانی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط
نهادهای شهروندی

انتخابات واقعی دموکراتیک در واقع بیان همگانی حق حاکمیت و یک حق شهروندی غیر قابل اخذ است. این موضوع در قوانین اساسی کشورهای مختلف و همچنین در اسناد بین المللی حقوق بشر در سازمان ملل، نهادهای بین المللی دولتی منطقه ای و سایر سازمانها به رسمیت شناخته شده است. در ماده 21 بیانیه جهانی حقوق بشر آمده: «اراده مردم پایه و اساس حاکمیت دولت خواهد بود و این موضوع در انتخابات صحیح و دوره ای بیان خواهد شد. این انتخابات بر اساس قوانین جهانی و با استفاده از رای گیری مخفی و یا روند رای گیری آزاد برگزار خواهد شد.»

ماده 25 معاهده بین المللی حقوق سیاسی و مدنی (CCPR | معاهده ای که تابحال 165 کشور آن را به رسمیت شناخته اند) بیان می کند : هر شهروندی باید این فرصت و حق را داشته باشد که بدون محدودیتهای ذکر شده در ماده 2 (رنگ پوست ، نژاد ، جنسیت ، زبان ، مذهب ، سیاست و یا عقاید دیگر ، ملیت و یا اصالت اجتماعی ، دارایی و یا محل تولد و سایر مسائل) و بدون محدودیتهای بی دلیل در انتخاباتی که توسط رای مخفی تعیین شده و بر اساس حق رای برابر و جهانی برگزار می شود، بتواند رای دهد و یا انتخاب شود و بیان آزادانه خواست رای دهندگان تضمین شود ...»

حقوق مربوط به انتخابات و شرایطی که در این دو ماده قید شده اند بر اساس استنباط واضحی است که می گوید هر شهروند حق دارد در امور عمومی و دولتی حضور داشته باشد و این می تواند به شکل مستقیم و یا از طریق انتخاب آزادانه نمایندگان باشد.

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی به عنوان یکی از برجسته ترین و ملموس ترین جنبه های توسعه دموکراتیک در دنیا شناخته شده است. در بیش از 90 کشور جهان، در پنج قاره، در دو دهه اخیر میلیونها نفر به تلاشهای دیدبانی و نظارتی بیطرفانه انتخاباتی پیوسته اند تا از سلامت انتخابات مطمئن شده و پاسخگویی را در دولت و رقبای سیاسی ترویج کرده باشند. این موضوع با عنایت به کاهش پتانسیل درگیری، رواج مسوولیت پذیری، توسعه دموکراتیک و مراقبت از سلامت انتخابات صورت گرفته است.

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی بخشی از مشارکت در امور عمومی است که به حوزه قوای مقننه، مجریه و قضاییه مربوط شده و همه جنبه های نظارت عمومی و تنظیم و اجرای سیاست را در بر می گیرد... (پارگراف 5، ماده 25 کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد)

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی، تمرین حق مشارکت در امری است که برای عملکرد نهادهای غیردولتی حیاتی است. از آن جمله حق جستجو، دریافت و تقسیم اطلاعاتی است که برای شفافیت ضروری است و حق آزادی بیانی که در ماده 19 بیانیه جهانی حقوق بشر و ICCPR عنوان شده آن را به رسمیت شناخته است. تعیین روند انتخاباتی که امکان سنجش نظر شهروندان در آن وجود دارد ضروری است چرا که شهروندان نه تنها حق برخورداری از یک انتخابات واقعی را دارند بلکه حق دارند بدانند که آیا روند انتخابات امکان آزادی بیان انتخاب کنندگان، و احترام به خواست انتخاب کنندگان را برآورده می کند یا خیر.

ناظران و شهروند دیدبان های بی طرف انتخاباتی می توانند به عنوان مدافعان ویژه حقوق بشر در نظر گرفته شوند که بر حقوق سیاسی و شهروندی تمرکز دارند. این حقوق برای رسیدن به یک انتخابات حقیقی ضروری اند. انتخابات واقعی نیازمند احترام به اجرای حقوق بشر و آزادی های بنیادی از جمله حق تجمع صلح آمیز، آزادی رسانه ها، امنیت فردی، حفاظت از حق رای دهندگان و رقبای انتخابی، و در عین حال ایجاد راه حلی موثر هنگام به خطر افتادن حقوق انتخاباتی است .

این آزادی ها و حقوق انتخاباتی و مسائل مربوط به حاکمیت قانون همگی تحت تاثیر نهادها و روندهایی هستند که در بلند مدت می توانند چرخه انتخابات را تشکیل دهند و به داخل تاروپود روند سیاسی و پیشینه تاریخی کشور نفوذ کنند. در همین حال ، انتخابات به شهروندان اجازه می دهد تا علایق شان را به کسانی که در حاکمیت قرار می گیرند درباره مسائل مربوط به اقتصاد، اجتماع و فرهنگ و البته صلح و امنیت یادآوری کنند. انتخابات واقعی بنابراین نه تنها یکی از شرایط ایجاد حاکمیت دمکراتیک است، بلکه از توسعه دمکراتیک در مقیاسی وسیع، جداناپذیر به نظر می رسد. اجرای قوانین و مقررات، مسئولیت هایی همراه می آورد و ناظران و دیدبان های داخلی بیطرف انتخابات ناچار به اجرای فعالیت هایشان به شیوه ای مسئولیت پذیرانه هستند. منابع مختلف بین المللی و بخشهای

نظارت انتخاباتی و دیدبانی بی طرفانه، توسط نهادهای شهروندی و شبکه های فرامرزی آنها تاکید می کند که مشارکت نیاز به بی طرفی، دقت و حرفه ای گری دارد.

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی به بالاترین استانداردها نیاز دارد تا اصول بی طرفی و دقت در روند برگزاری انتخابات را بر اساس بهترین شیوه ها به اجرا گذارد. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات همچنین به بهبود کلیت برگزاری انتخابات، ممانعت از انجام تخلفات و یا افشای آنها می انجامد. همچنین می تواند پتانسیل خشونت های مرتبط با برگزاری انتخابات را رفع کند. از طرفی تلاش می کند تا اعتماد عمومی به انتخابات را با تضمین سلامت انتخابات بالا ببرد و مشارکت شهروندان در امور دولتی و عمومی را از طریق روند برگزاری انتخاباتی که فارغ از تبعیض باشد افزایش دهد.

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی تلاش دارد تا ضمن همکاری با سازمانهای درگیر در مدیریت انتخابات و سایر مقامات دولتی مرتبط با روند انتخابات، برآوردی بر اساس مقررات و شرایط انتخابات داشته باشد. چنین امری در بیانیه های بین المللی حقوق بشر و اصول و وظایف مصرح در بخشنامه ها، عهدنامه ها، اعلامیه ها و سایر اسناد مکتوب استاندارد بیان شده است.

کیفیت روند انتخابات معمولاً هویت دمکراتیک حاکمیتی را نشان می دهد که تصمیم به برگزاری انتخابات گرفته است. همچنین می تواند نشانه ای مهم از ماهیت دولتی باشد که زاینده انتخابات است. مهارت ها و شبکه هایی که در نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات ایجاد می شوند به شهروندان در سرتاسر دنیا اجازه می دهد تا نه تنها فعالیتهای مربوط به صحت انتخابات را تقویت کنند بلکه تلاشهایشان برای دیدبانی، پاسخگویی و دفاع از انتخابات را تقویت کرده و گسترش بخشند تا دولتی دمکراتیک پاسخگو، شفاف و نماینده عموم را معرفی کنند.

بنابراین:

این را به رسمیت می شناسد که نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی در کل جهان رو به گسترش است و در 90 کشور از 5 قاره جهان میلیونها شهروند برای مشارکت در امور عمومی برگزاری انتخابات بسیج می شوند.

تایید می کند که نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی به عنوان فرمی ویژه از دفاع حقوق بشر محسوب می شود که بر حقوق سیاسی و شهروندی تمرکز دارد و این امر در رسیدن به انتخابات واقعی، حاکمیت قانون و دموکراتیک ضروری است.

توجه می کند که نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی می تواند مانع از بروز خشونت های انتخاباتی شود و یا پتانسیل های آن را کاهش دهد. فعالیت هایی که توسط نهادهای نظارت انتخاباتی و دیدبانی بی طرفانه انتخابات صورت می گیرد میتواند به شکل قابل توجهی به بهبود کیفیت دموکراتیک چارچوب های قانونی برای انتخابات، تنظیم روندهای انتخاباتی و توسعه گسترده تر دموکراتیک منجر شود.

از اینکه سازمانهای مدیریت انتخابات و سایر مقامات دولتی مسئولیت سازماندهی انتخابات حقیقی دموکراتیک را دارند که طی آن احزاب سیاسی و کاندیداها حق تلاش برای انتخاب شدن را دارند و شهروندان حق رای دادن و مشارکت کامل در روند سیاسی و انتخاباتی را دارا هستند و نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی نقش مهمی در بررسی مستقل روندهای انتخاباتی ایفا خواهد کرد، خشنود می شود.

تایید می کند که ماهیت نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخاباتی مسئولیتهایی را برای سایر شهروندان ایجاد خواهد کرد که از آن جمله است رای دهندگان، افرادی که تلاش می کنند تا انتخاب شوند و افراد مسئول در مدیریت روند انتخابات و کسانی که مسئول رسیدگی به اختلافات انتخاباتی هستند می شود.

تاکید می کند بر اینکه انتخابات دمکراتیک واقعی ابزاری است برای برگزاری صلح آمیز رقابت برای قدرت سیاسی و ایجاد زمینه برای شهروندان به منظور بیان خواسته هایشان به کسانی که قدرت حاکمیت را خواهند یافت ، همانطور که در ماده 21 بیانیه جهانی حقوق بشر و ماده 25 ICCPR به آن اشاره شده است .

تقدیر می کند از اینکه کمیته بین المللی حقوق بشر سازمان ملل متحد در بیانیه عمومی ماده 25 ، پاراگراف های 5، 8 و 20 به 165 کشور متعهد به ICCPR حق مشارکت در امور عمومی یک مفهوم گسترده است که طی آن شهروندان می توانند از طریق حضور در مناظره های عمومی ، گفتگو و استفاده از ظرفیت های شخصی برای ساماندهی خود، را اعلام کرده است و کمیته نیز تاکید کرده که: «باید بر روند رای گیری و شمارش آرا نظارت مستقل باشد...تا به این ترتیب اعتماد رای دهندگان تامین شود...» تا انتخابات با اصالت برگزار شود.

تایید می کند که بررسی مستقل مدیریت انتخاباتی و سایر روندهای مرتبط با انتخابات، نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات از سوی نهادهای مدنی را شامل می شود که با بررسی حقوقی و بررسی از سوی احزاب سیاسی ، کاندیداها و یا نمایندگان آنها متفاوت است .

تصدیق می کند که جدولها ، اعلامیه ها ،بیانیه ها وسایر وسایل نهادهای منطقه ای داخل دولت و مدارک نهادهای غیر دولتی حق انتخابات دمکراتیک واقعی را به رسمیت می شناسد و تعدادی از سازمانهایی که صریحا نظارت و دیدبانی بیطرفانه انتخابات را توسط نهادهای شهروندی حمایت می کنند. برای مثال پاراگراف هشتم سند سال 1990 OSCE در کپنهاگ و پاراگراف 22 از منشور آفریقایی در مورد دمکراسی ، انتخابات و حکومت.

شناسایی رسمی این که بسیاری از اصول نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی با نظارتهایی که در بیانیه اصول بین المللی نظارت بر انتخابات در سال 2005 به تصویب رسیده مشترک است. این اصول توسط 35 نهاد غیر دولتی و داخل دولتی بین المللی به تایید رسیده و از سوی نشست عمومی

سازمان ملل در 8 مارس 2010 به رسمیت شناخته شده و بنابراین اجرای پارگراف‌های 1 تا 3 آن بیانیه همانند پارگراف‌های 1 تا 3 این بیانیه است و گرنه هیچ هماهنگی بین این دو بیانیه وجود نداشت.

نهادهایی که این بیانیه اصول جهانی برای نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی را به رسمیت می شناسند و شیوه رفتاری برای نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات را اجرا می کنند اعلام می کنند که :

انتخابات دمکراتیک سالم

1. انتخابات دمکراتیک سالم، بیان حق حاکمیتی است که به مردم کشورها تعلق دارد و آزادی بیان افرادی است که اراده شان مبنای قدرت و اختیارات و مشروعیت حاکمیت است. حق رای دادن و انتخاب شدن در انتخابات دوره ای دمکراتیک و سالم، از جمله اصول حقوق بشری است که به رسمیت شناخته می شود. انتخابات سالم دمکراتیک برای حفظ صلح و ثبات ضروری هستند و شرایط لازم برای حاکمیت دمکراتیک را ایجاد می کنند.

2. همسو با بیانیه جهانی حقوق بشر ، ICCPR و دیگر ابزارهای بین المللی ، هر کسی حق این را دارد و باید این موقعیت برایش ایجاد شود که در امور عمومی کشورش و دولت شرکت کند و در این راه نباید هیچ گونه تبعیضی (با توجه به اصول بین المللی حقوق بشر) و هیچ محدودیت بی دلیلی برایش قائل شوند. این حق می تواند به شکل مستقیم از طریق شرکت در رای گیری، کاندیدا شدن برای حضور در دولت و یا اشکال دیگر تامین شود و یا اینکه از طریق نمایندگانی که به شکل آزاد انتخاب شده اند صورت گیرد.

3. اراده مردم کشور پایه و اساس اعتبار قانونی دولت است و این اراده باید از طریق انتخابات دوره ای سالم متجلی شود که حق و موقعیت رای دادن آزادانه و انتخاب شدن عادلانه از طریق حق رای برابر در رای گیری مخفیانه و یا روند رای گیری آزاد مشابه را قائل می شود. تعداد قابل توجهی از حقوق و آزادیها ،

فرایندها ، قوانین و نهادها در رسیدن به این انتخابات واقعی دموکراتیک سهیم هستند.

بررسی بی طرفانه و مستقل روند انتخاباتی

4. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی شهروندان را در شیوه ای غیر تبعیضانه و بی طرف و خنثی از نظر سیاسی بسیج می کند تا با مشاهده و گزارش تحولات انتخاباتی از حق شان برای حضور در امور عمومی استفاده کنند . این امر با برآورد جامع ، سازماندهی شده و مستقل چارچوب های قانونی ، نهادها ، روندها و فضای سیاسی مربوط به انتخابات ، تحلیل به موقع ، دقیق و بی طرفانه یافته ها ، دسته بندی یافته ها بر اساس بالاترین استانداردهای دقت و بی طرفی، ارائه توصیه های مناسب برای کسب انتخابات دموکراتیک واقعی و دفاع از شرایط بهبود یافته در چارچوب قانونی انتخابات ، اجرای آنها از طریق مدیریت انتخاباتی مربوطه و از بین بردن موانع موجود برای حضور تمامی شهروندان در روند انتخاباتی و سیاسی است .

5 . نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی نسبت به تمامی احزاب سیاسی ، کاندیداها و کسانی که موافق و یا موافق هر مسئله ای و یا بی طرف نسبت به اصول فراندوم هستند ، بی طرف است. این نظارت از نظر سیاسی خنثی عمل می کند تنها با در نظر گرفتن این مسئله که آنها نتایج یک انتخابات واقعی دموکراتیک هستند و به شکل شفاف ، دقیق و سر وقت اعلام شده اند ، بی طرف می ماند.

6. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی علاقمند همکاری با سازمانهای مدیریت انتخابات ، سایر سازمانهای دولتی و مانع کار سایر عوامل انتخابات و روند های انتخاباتی و یا مسئولان ، رقبای انتخاباتی و رای دهندگان نمی شود. گروه های نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی باید با مسئولان انتخاباتی و سایر مسئولان دولتی و سایر مسئولان انتخاباتی دیدار داشته باشند تا امکان دریافت ، تولید و یا جستجو برای

اطلاعات و پیشنهاد توصیه هایی به منظور بهبود روند های سیاسی و انتخاباتی وجود داشته باشد.

7. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی مستقل از دولت و مسئولان انتخاباتی است و برای نفع مردم کشور به منظور ترویج و محافظت از حق شهروندان در مشارکت در امور عمومی و دولتی به شکل مستقیم و یا از طریق نمایندگانی که به شکل آزادانه در انتخابات واقعی دموکراتیک برگزیده شده اند، انجام می شود.

8. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی باید در باره منابع مالی اش شفاف عمل کند و نبایستی از منابع و یا شرایطی که ایجاد تضاد منافع نهاد در زمینه انجام فعالیتهای دیدبانی اش به شیوه ای دقیق ، بی طرفانه ، بدون تبعیض و سریع می کنند ، استفاده کند. هیچکس نباید اجازه پیدا کند که یک ناظر یا دیدبان بی طرفانه انتخابات باشد مگر اینه او از هر گونه تضاد منافع سیاسی ، اقتصادی و یا غیره که میتواند او را از انجام دقیق ، بی طرفانه ، بدون تبعیض و سر وقت فعالیتهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی اش بازدارد ، مبرا باشد.

9 نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی به شکل سیستماتیک عمل می کند و همیشه اطلاعات را به شکل بی طرفانه ای با در نظر گرفتن تمامی عوامل روند انتخاباتی از جمله فاکتورهایی که شاید بر کل فضای انتخابات تاثیر گذار باشند ، ارزیابی می کند. این شاید از طریق نظارت و دیدبانی جامع و بی طرفانه انتخابات توسط یک نهاد شهروندی و یا مجموعه از نهادها و یا تلاشهای هماهنگ شده نهادها صورت گیرد و شاید هم از طریق تلاش چندین نهاد مستقل از هم انجام شود که شامل نهادهایی می شود که برای بررسی یک روند و یا بخش خاص از چرخه انتخابات از میان تکنیکهای ویژه دیدبانی بی طرفانه برگزیده شده اند.

به منظور جلوگیری از درهم ریختگی یافته های نظارت و دیدبانی و تلاشهای مجدد غیرضروری ، نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای

شهروندی بایستی تلاش کند تا به بالاترین درجه از همکاری و پتانسیل برای هماهنگی که مناسب شرایط ملی است دست پیدا کند.

10. تصمیم از سوی نهادهای شهروندی برای دیدبانی و یا نظارت یک انتخابات و یا هر بخشی از آن نباید این شائبه را به بوجود آورد که نهادها تصور می کنند روند انتخابات معتبر و یا فاقد اعتبار است، نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی تلاش می کند تا روند انتخابات و اجزای آن را به شکل دقیق، بی طرفانه و تا حد امکان سیستماتیک ارزیابی کند تا به این وسیله بتواند روند های مربوط به نیازهای قانونی ملت و تعهدات و وظایف بین المللی را توصیف کند. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی باید هر تلاشی را برای اطمینان از اینکه فعالیتهای آنها به مثابه قانونی کردن یک روند انتخاباتی غیر دموکراتیک تعبیر نمی شود، انجام دهند. این می تواند شامل بیانیه های علنی برای ممانعت از سو تعبیرها باشد و یا متوقف کردن دیدبانی و نظارت در مرحله مورد نیاز و اعلام علنی دلایل دست زدن به این اقدام.

11. نهادهایی که این بیانیه را به رسمیت می شناسند تشخیص می دهند که پیشرفت قابل توجه به شکل بین المللی از طریق نهادهای منطقه ای، نهادهای غیر دولتی بین المللی، نهادها و پیگیری های تحقیقی در ایجاد تعهدات، اصول و وظایف و بهترین شیوه ها در مورد انتخابات دموکراتیک واقعی صورت گرفته است. نهادها با به رسمیت شناختن این بیانیه خودشان را به آشنا شدن و استفاده از چنین مواردی برای بهترین اطلاع رسانی در مورد تحلیل، نتیجه گیری، توصیف و توصیه ها متعهد می کنند و قول می دهند تا در مورد شیوه هایی که در فعالیتهای نظارتی و دیدبانی به کار می گیرند، شفاف باشند.

12. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی از جمله شامل انتشار مرتب گزارشها، بیانیه ها و اطلاعیه های دقیق، بی طرفانه و به موقع است که بتوانند تحلیل ها، یافته ها، نظارتها و توصیه ها برای بهبود روند های انتخاباتی را ارائه کنند. زمانی که نظارت و دیدبانی محدود به یک بخش و یا

تعدادی از بخشهای روند انتخاباتی باشد ، بیانیه های عمومی مرتبط بایستی به وضوح این موضوع را نشان دهند. علاوه بر تحلیل بی طرفانه گزارشهای نظارت مستقیم توسط ناظران و دیدبان های شهروند بیطرف انتخاباتی ، نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی شاید بتواند ارزیابی های قابل اعتباری از روندهای انتخاباتی انجام شده توسط سایر نهادهای شهروندی بی طرف ، نهادهای بین المللی ،آکادمیک و منابع مشابه را انجام دهد ؛ جایی که این منابع به عنوان منبع اصلی برای یکی از یافته هاو یا نتیجه گیری تلقی می شوند ، منبع باید معرفی شود.

13. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی مجموعه ای از شیوه ها و تکنیکها را به کار می برد و این مسئله بستگی به جنبه روند انتخاباتی و یا فضای انتخاباتی مورد بررسی دارد و تلاش می کند تا بهترین و سیستماتیک ترین شیوه ها و تکنیکها را با توجه به اصول تعیین شده و شرایط کشور به کارگیرد تا نظارت، یافته ها ، تحلیل ها و نتیجه گیری های بی طرفانه ، دقیق ، و سروقت را ارائه دهد و تولید کند.

14. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی شاید شیوه هایی آمار- محور را برای بررسی میزان سلامت روندهای قبل از انتخابات ، روز انتخابات و پس از انتخابات به کار گیرد، از جمله تشخیص میزان دقیق بودن نتایج انتخاباتی از طریق شیوه های که از آن با عنوان اعلام موازی نتایج (PVY) نام برده می شود ، شمارش سریع و یا شیوه های مشابه. تصمیمات درباره زمان بندی گزارشها ، بیانیه ها و اطلاعیه ها ،یافته ها و نتیجه گیری های حاصل از چنین شیوه هایی باید میزان اعتبار گزارشهای ناظر ، کفایت اطلاعات دریافتی و دقت تحلیل داده های آماری و البته قوانین انتخاباتی در رابطه با زمان بندی گزارشها را در نظر بگیرد .چنین گزارشهایی بایستی شامل اطلاعاتی درباره نمونه های آماری و ضریب اشتباه یافته ها باشد.

15. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی می تواند تاثیر قابل ملاحظه ای در کاهش پتانسیل خشونت های انتخاباتی و بهبود چارچوب های حقوقی برای انتخابات، نحوه اجرای فرایندهای انتخاباتی و سیاسی و توسعه دمکراتیک وسیع تر دارد. بنابراین نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی، وظیفه تبلیغ برای فرایندهای انتخاباتی و سیاسی صلح آمیز، بهبود چارچوبهای قانونی برای انتخابات و سازمان برگزار کننده انتخابات، پاسخگویی در روند سیاسی و انتخاباتی، از بین بردن موانع برای مشارکت انتخاباتی زنان، جوانان، مردم بومی و سایر افراد رانده شده به حاشیه و همچنین ترویج مشارکت شهروندی در امور عمومی را بر عهده دارد.

روندهای نظارت شده و یا دیدبانی شده و شرایط مورد نیاز

16. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی در بهترین حالت، روند بلند مدت تحلیل و نظارتی را به کار می گیرد که تمامی بخشهای انتخابات و زمینه وسیع تر سیاسی تاثیر گذار بر شخصیت و کیفیت انتخابات را مورد ملاحظه قرار دهد. در جایی که نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی امکان بررسی تمامی اجزای روند انتخاباتی را ندارد، بایستی بخش عمده ای از فاکتورهای قبل و بعد از انتخابات را در نظر گرفته و روندهای روز انتخابات را در زمینه مناسبی از چرخه انتخاباتی و فضای سیاسی مرتبط قرار دهند. این اقدام برای عدم تاکید بیش از حد بر تحولات روز انتخابات و در نتیجه مشخص کردن ماهیت روند انتخاباتی مورد نیاز است.

17. این موارد مثالهایی از اجزای روند انتخاباتی هستند که بایستی بررسی شوند گرچه ممکن است همه آنها در یک انتخابات خاص قابل دیدبانی/نظارت نباشند:

(a) محتوا و اجرای چارچوب قانونی، متشکل از قوانین، قانون اساسی، مفاد معاهده و سایر تعهدات بین المللی، قوانین و مقررات مرتبط با انتخابات.

(b) بی طرفی ، شفافیت و موثر بودن نهاد مسئول برگزاری انتخابات و سایر فعالیت های دولتی

(c) فرایند تعیین و عملکرد اعضای بخشهای مدیریتی انتخابات

(d) محدود کردن محدوده مرزهای مناطق انتخاباتی

(e) ثبت نام احزاب سیاسی ، کاندیداها و اصول رفراندوم و صلاحیت آنها برای انتخابات

(f) مطابقت احزاب سیاسی با ملزومات قانونی و سایر مسائل مورد نیاز از جمله انتخاب کاندیداها ، تبلیغات و تقویت شیوه رفتار

(g) روندهای مرتبط با تامین مالی کاندیدا و حزب سیاسی ، هزینه های تبلیغاتی و اشتباهات احتمالی در هر دو مورد

(h) دخالت خارجی در روند انتخاباتی از طریق کمکهای مالی به کاندیداها ، فضا سازی رسانه های بین المللی و یا سایر فعالیتهای

(i) استفاده از منابع دولتی در فعالیتهای انتخاباتی از جمله استفاده از موقعیت سیاسی برای برتری انتخاباتی در برخی احزاب سیاسی ، کاندیداها و یا هواداران و مخالفان اصول رفراندوم

(j) به کار بردن قوانین ضد فساد مالی و سایر تدابیر امنیتی در انتخابات که شامل حفاظت از کسانی می شود که مسائل مربوط به فساد مالی را افشا می کنند

(k) بکارگرفتن نیروهای امنیتی و نیروهای اجتماعی در مسائل مدیریت انتخاباتی از جمله صدور مجوز استفاده از مکانهای مختلف برای تجمعات صلح آمیز و فعالیتهای انتخاباتی از جمله رالی ها و راه پیمایی ها و پست کردن تبلیغات

(l) نیازها و اقدامات لازم برای دسترسی داشتن به رسانه های عمومی برای احزاب سیاسی ، کاندیداها و حامیان و یا مخالفان اصول رفراندوم

(m) نیازها و اقدامات لازم در مورد گزارشهای رسانه های خصوصی و دولتی درباره احزاب سیاسی ، کاندیداها و حامیان و یا مخالفان اصول رفراندوم از جمله دیدبانی میزان و کیفیت پوشش رقابتهای انتخاباتی و پوشش مسائلی که مناسب گزینه های انتخاباتی و رفراندومها است

(n) توانایی احزاب سیاسی ، کاندیداها و حامیان و یا مخالفان اصول رفراندوم برای کمپینهای آزادانه انتخاباتی برای کسب حمایت رای دهندگان .

(o) قادر بودن رای دهندگان بالقوه از جمله افراد حاشیه ای و سایرینی که به شکلی سنتی درحاشیه قرار می گیرند برای دریافت و جستجوی اطلاعات کافی و دقیق درباره گزینه های انتخاباتی

(p) توانایی افراد واجد شرایط در ثبت نام و رای دادن و وجود اطلاعات مورد نیاز آنها در ثبت نام کاندیداها و فهرست کاندیداها

(q) قادر بودن رای دهندگان بالقوه، رقیبان انتخاباتی و هواداران نشان برای عاری بودن از خشونت ، تبعیض ، رشوه و تلافی بخاطر گزینه های انتخاباتی شان و برخورداری موثر و برابر از حفاظت قانونی که توسط پلیس وسایر نیروهای امنیتی ، دادستان ها و دادگاه ها ایجاد می شود.

(r) کافی بودن آموزش به رای دهندگان به ویژه توسط نهادهای دولتی از جمله درمورد اینکه کجا ، چه زمان ، چگونه و چرا باید ثبت نام کرد و رای داد و همچنین تضمین مخفی بودن آرا .

(s) مناسب بودن مکانهای رای گیری و کفایت امکانات آنها

(t) تولید و توزیع، و جمع آوری مجدد برگه های رای و ذخیره کردن برگه های رای و سایر وسایل ضروری انتخاباتی در محل های رای گیری

u) سیاست‌گذاری و مراحل اجرای تصمیمات در هر مرحله با توجه به استفاده از تکنولوژی‌های الکترونیک در خلق و اجرای ثبت نام رای دهندگان، رای دادن الکترونیک، انتشار نتایج و سایر روندهای حساس انتخاباتی

v) مناسب بودن، مقرون به صرفه بودن و ماندگاری تکنولوژی‌های انتخاباتی

w) اجرای رای‌گیری در زبانهای اقلیت، شمارش، انتشار نتایج و اعلام آنها شامل شفافیت فرایند و کفایت تدابیر امنیتی درباره اشتباهات و سهل‌انگاری‌ها.

x) اجرای فرایند و مراحل رسیدگی به شکایات انتخاباتی از سوی شهروندان، کاندیداها، حامیان و یا مخالفان اصول‌فراندوم و کسانی که انتخابات را تعقیب می‌کنند، از جمله ارائه مجازات موثر بر موارد نقض حقوق انتخاباتی.

y) اجرای فرایندهای مدیریتی، شهروندی و جنایی در ارتباط با تخلفات از قوانین و مقررات مربوط به حقوق و مسئولیتهای انتخاباتی، از جمله در نظر گرفتن مجازاتهای متناسب، و

z) توسعه تغییرات قوانین مربوط به انتخابات، مقررات و فرایندهای مدیریتی در حین انتخابات و پس از آن.

18 به منظور انجام موفق نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی، شرایط متعددی باید فراهم باشد، از جمله:

A) شرایط سیاسی به تمامی ناظران و دیدبان‌های شهروندی بی طرف اجازه دهد تا فرایندها را بدون خطرات جانبی علیه امنیت خود و خانواده و اموالشان انجام دهند.

(B) سازمانهای مدیریت انتخابات و سایر مقامات انتخاباتی مرتبط با انتخابات، از طریق ارائه نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات و نظارت بر نحوه دسترسی به حوزه های رای گیری و دیگر تاسیسات مرتبط و مراحل قبل از انتخابات، روز انتخابات و بعد از انتخابات، حق مشارکت در حاکمیت و امور عمومی را مورد احترام قرار می دهند، از جمله با صدور به موقع مجوز برای مکان هایی که نیاز به مجوز دارند، بدون تبعیض و یا محدودیتهای بی دلیل، از جمله دسترسی کمتر از ناظران بین المللی انتخاباتی، رسانه ها و یا احزاب سیاسی و ناظران کاندیداها.

(C) سازمانهای مدیریت انتخابات و سایر مقامات دولتی باید شفافیت انتخابات را با دسترسی به موقع به اطلاعات از جمله نتایج انتخاباتی ثبت شده در محل های رای گیری و همچنین نتایج ثبت شده در سطوح بالاتر مدیریت انتخاباتی فراهم کنند و اجازه بررسی فعالیتهای مربوط به انتخابات را صادر کنند

(D) احزاب سیاسی ، کاندیداها و گروه های حامی و یا مخالف برگزارکننده همه پرسسی، شکایات خود درباره تخلفات از حقوق انتخاباتی خود و چالش های انتخاباتی را ، در زمان مناسب مطرح کنند.

(E) نهادهای شهروندی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات می توانند برای انجام فعالیت های نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات، ارتباط با دیگر سازمان های داخلی و خارجی و دریافت کمک و حمایت از آنان، از جمله دریافت کمک های ملی در همکاری با دیگر سازمان های داخلی و خارجی را تمرین کنند.

(F) سازمان های شهروندی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات در دریافت ، جستجو و یا بیان کردن اطلاعات در داخل و یا خارج از کشور از طریق ارتباط کلامی و یا چاپی و رسانه های الکترونیک از جمله اینترنت آزاد هستند

G) نهادها ، آژانس ها ، بنیادها و سایر تشکیلات داخلی و خارجی که برای کمک مالی به نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی اقدام می کنند باید این کار را به شیوه ای دقیق و به موقع صورت دهند تا امکان اجرای حداکثری سیستماتیک نظارتها و دیدبانی ها فراهم آید و آنها کاملا در ظرفیت نهادهای شهروندی جای گیرند.

H) مدیریت انتخاباتی و سایر مسئولین دولتی ، حامیان مالی و سایر حامیان این اصل را شناخته و محترم بشمارند که اطلاعات جمع آوری شده ، تحلیل های به اجرا درآمده و نتیجه گیری هایی که توسط نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی انجام شده به نهادهای نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات تعلق دارند و این نهادها مسئول تعیین نیازهای قانونی برای زمان بندی و شیوه ارائه یافته های و توصیه هایشان هستند.

میزان عدم وجود این شرایط می تواند بروی پتانسیل نظارت و دیدبانی موفق و بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی تاثیر بگذارد. نبود امنیت لازم برای حضور ناظران/دیدبانها و عدم دسترسی به مجوز و حوزه های رای گیری و سایر فاکتورها شاید مانع بررسی سیستماتیک روندهای انتخابات شود. سازمان های بی طرف نظارت و دیدبانی شاید تصمیم بگیرند که بخشی از ناظران/دیدبانان خود را اعزام کنند تا از بیرون از حوزه های رای گیری، حوزه ها و/یا دیگر تاسیسات اطلاعات جمع کنند یا در غیر این صورت با شناساندن محدودیت ها، دلایل آن و تاثیر احتمالی آن ها بر فعالیت خود، به خاطر کم کاری خود مجازات شوند.

قولها و تعهدها

19 . به منظور امن نگاه داشتن موثر انتخابات دموکراتیک سالم، بر اساس حق رای برابر و جهانی و همچنین احترام به حق مشارکت در امور عمومی، نهادهای حامی این بیانیه، تعهد می دهند که مشارکت تمامی اقشار جامعه از جمله اقلیتهای

ملی، جوانان و حق برابر مشارکت زنان به عنوان بازرس، ناظر و رهبر نهادها احترام بگذارند

20 سازمان های نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی باید تعیین کنند که آیا فرایندهای انتخاباتی عاری از تبعیض های آمده در چارچوب قانونی ملی و تعهدات بین المللی حقوق بشر کشور صورت گرفته است، از جمله برابری در مقابل قانون و محافظت یکسان از قانون در انتخابات، تا حق رای برابر و همگانی رای دهندگان و رقیبان انتخاباتی، محافظت شود. نهادهایی که این بیانیه را تایید می کنند تعهد می دهند تا یافته ها و پیشنهادات درباره حضور اقلیتهای کشوری، جوانان، زنان و سایر بخشهای جامعه که به شکل سنتی در حاشیه قرار میگیرند، از جمله آوارگان داخلی (IDP) و معلولان را در گزارش هایشان لحاظ کنند. آنان همچنین تعهد می کنند که اقداماتی که از سوی مسئولان، رقبای انتخاباتی و سایر حاضران در انتخابات برای ترغیب مشارکت کامل گروه های فوق ویا از بین بردن موانع در مشارکت آنها - مانند موانع موثر بر ثبت نام رای دهندگان، انتخاب کاندیداها، رای گیری و دریافت اطلاعات دقیق و به موقع به زبانهای اقلیت به منظور اطلاع رسانی در مورد گزینه های انتخاباتی را گزارش دهند.

21. نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی با تایید این بیانیه خود را متعهد به نکات زیر می کند:

(a) مطمئن شود که تمامی مدیران و شرکت کنندگان از جمله دیدبانها/ناظران شهروندی بی طرف ملزومات فعالیت دقیق، بی طرف و سریع نظارت انتخاباتی را کاملاً درک کرده و نسبت به آن متعهد خواهند بود.

(b) ارائه آموزش موثر درباره (i) بی طرفی (شامل محتوای این بیانیه) (ii) قوانین ملی مربوطه (شامل ملزومات بین المللی و منطقه ای در مورد

انتخابات سالم) قوانین ، مقررات و فرایندها و البته (iii) پروتکل‌های ارتباطی و مراحل نظارت/دیدبانی و (iv) عناصر قابل اجرای شیوه نظارت و دیدبانی و تکنیک‌های مورد نیاز برای نظارت/دیدبانی انتخاباتی بیطرفانه موثر

(c) ملزم می‌کند که همه اعضای هیات مدیره ، سایر مدیران ، کارمندان و داوطلبان شرکت کننده شامل ناظران/دیدبان های شهروند بی طرف ، مربیان ، برنامه ریزان و سایر اعضا از اصول رفتاری برای ناظران و دیدبان های شهروند انتخاباتی که در این بیانیه آمده و یا معادل اصول رفتاری که برای نهاد نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات تعیین شده تبعیت کنند

(d) با سازمانهای مدیریت انتخابات و سایر سازمانهای دولتی درگیر در انتخابات همکاری داشته باشند و به قوانین ، مقررات که از سلامت انتخابات دمکراتیک محافظت می‌کنند احترام بگذارند و مانع فرایند انتخابات و یا مسئولان ، کاندیداهای انتخاباتی و یا رای دهندگان نشوند و هیچگونه فعالیت جانبدارانه برای تاثیر گذاری روی انتخاب رای دهندگان در انتخابات و یا اصول فراندوم انجام ندهند.

(e) از دولت و مسئولان انتخاباتی مستقل بمانند و رفتاری بی طرفانه نسبت به احزاب سیاسی ، کاندیداها و افرادی که از اصول فراندوم طرفداری می‌کنند و یا مخالف هستند داشته باشند. شفاف باشند و حمایت مالی را از هر منبع و تحت هر شرایطی که موجب تضاد منافع شده و اجرای فعالیت‌های نظارتی و دیدبانی دقیق ، بی طرفانه و به موقع به سود شهروندان را به خطر بیاندازد ، رد کنند.

(f) بهترین و سیستماتیک ترین شیوه های نظارت و دیدبانی انتخاباتی را با توجه به اصول بی طرفی و شرایط ملی به کار گیرند و تمامی بخشهای مراحل انتخابات را ناظر باشند.

g) تحلیل بی طرفانه و بر اساس حقیقت انجام دهند و یافته ها و توصیه ها را بر اساس نیازهای قانونی ملی و ملزومات، اصول و تعهدات منطقه ای و بین المللی توسعه بخشند و در مورد محکمایی که در فعالیتهای نظارتی/دیدبانی شان مورد استفاده قرار می دهند شفاف عمل کنند.

h) به شکل مرتب گزارشها، بیانیه ها و اطلاعیه های دقیق، بی طرفانه و به موقع را ارائه کنند که حاوی تحلیل ها، نظارتها و یافته های کنونی و توصیه ها در باره بهبود روند انتخابات باشد، از جمله از میان برداشتن قیدهای قانونی، محدودیتهای بی دلیل و سایر موانع برای رسیدن به انتخابات دمکراتیک سالم.

i) همکاری و هماهنگی با سایر نهادهای نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات که این بیانیه را تایید کرده و آن را به شیوه مناسب با حسن نیت اجرا کرده اند، در بالاترین درجه ممکن در شرایط ملی

j) همکاری با تیمهای نظارت انتخابات بین المللی شامل هیاتهای نظارتی انتخاباتی منطقه ای و سایر هیاتهای مرتبط با انتخابات دمکراتیک سالم.

k) در صورت امکان در جهت بهبود چارچوب قانونی انتخابات و اجرای آنها برای رسیدن به روند انتخاباتی و سیاسی فارغ از خشونت، قابل اتکا، شفاف و پاسخگو تبلیغ کنند. همچنین خواهان لغو محدودیتهای بی دلیل و سایر موانع برای مشارکت کامل شهروندان در روندهای انتخاباتی و سیاسی و همچنین مشارکت گسترده تر برای پیشرفت حاکمیت دمکراتیک شود و

l) ترویج این بیانیه و مقررات آن برای سایر سازمانهای درگیر انتخابات و شهروندان

22. سازمان های نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات که این بیانیه را حمایت می کنند، تعهد می دهند که از هر تلاشی برای استفاده از شرایط و روح این بیانیه و مقررات همراه آن استفاده کنند. هر زمان که یک نهاد تایید کننده احساس نیاز

کرد که از هر بخشی از شرایط این بیانیه و یا مقررات همراه آن، به منظور اجرای نظارت/دیدبانی بی طرفانه انتخاباتی و رعایت شرایط ملی بر اساس بیانیه عدول کند، نهاد مربوطه باید در بیانیه های رسمی دلایل ضرورت این کار را توضیح دهد و آماده باشد تا پاسخهای مناسبی را در ارتباط این تصمیم به سوالات سایر نهادهای نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات بدهد.

تاییدیه ها

23 . این بیانیه و مقررات همراه آن برای ناظران و شهروند دیدبان های بی طرف انتخاباتی، برای تایید نهادهای مستقل نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات باز است. همه این نهادها و شبکه ها باید به عنوان نهادهای تاییدکننده یاد شوند.

24 . این بیانیه و مقررات همراه آن شاید توسط سایر نهادهای مرتبط با نظارت بی طرفانه انتخابات تایید شود که با نهادهای مدنی بی طرف نظارتی مرتبط هستند یا از آن ها حمایت می کنند. نهادهایی از جمله سازمان های مرتبط با دولت، نهادهای غیر دولتی بین المللی و سایر موسسات، این گونه سازمان ها باید به عنوان «حامیان بیانیه» یاد شود.

25 تایید بیانیه باید در شبکه جهانی ناظران داخلی انتخابات (GNDEM) و یا هر شبکه منطقه ای از نهادهای شهروندی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات که این بیانیه و مقررات آن را تایید کرده اند، به ثبت برسد. تاییدیه ها شاید توسط موسسه ملی دموکراتیک (NDI) ثبت و ضبط شود که روند تهیه این بیانیه و قوانین آن را مهیا کرده است. زمانی که تاییدیه توسط هر کدام از موسسات ذکر شده ثبت شد، باید در زمان مناسب به اطلاع سایرین برسد.

مقررات برای ناظران و دیدبان های شهروند بی طرف انتخاباتی

مقدمه

نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی به شکل فزاینده ای در جهان به عنوان اقدامی استاندارد برای حمایت و حفظ امنیت انتخابات،

ترویج اعتماد عمومی به انتخابات دمکراتیک و کاهش پتانسیل خشونت‌های مرتبط با انتخابات شناخته شده است. دولت‌ها و سازمان‌های مدیریت انتخاباتی شان، کسانی‌که خواهان رقابت در انتخابات هستند و سایر عوامل انتخاباتی می‌دانند که نظارت و دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی بخشی جدا نشدنی از تمرین حق شهروندی برای مشارکت در امور عمومی و دولتی است که یک حق شناخته شده بین‌المللی است. نظارت و دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی از سوی نهادهای داخل دولت و منشورها، بیانیه‌ها و سایر ابزارهای ترویج انتخابات سالم دمکراتیک مهم هستند، مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

هدف نظارت و دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی، کمک به سلامت روند انتخابات بوسیله مشاهده و گزارش دقیق و بی‌طرفانه در مورد هر کدام از جنبه‌های روند انتخابات و برآورد شفاف و آزاد بودن آن و انطباق آن با قانون اساسی کشور، قوانین و مقررات انتخاباتی، ملزومات معاهدات و سایر تعهدات بین‌المللی در مورد انتخابات دمکراتیک است. نظارت و دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی همچنین تلاش می‌کند تا سالم بودن روند انتخابات را با درخواست از تمامی طرف‌های حاضر (شامل کاندیداها، احزاب سیاسی، گروه‌های حامی و یا مخالف برگزارکننده رفراندوم، مقامات انتخاباتی و سایر مقامات دولتی، رسانه‌های جمعی و رای‌دهندگان) برای احترام به قانون و مقررات انتخابات و حقوق همگی شهروندان و پاسخگو بودن متخلفان از قانون و حقوق فردی اشخاص در ارتباط با انتخابات می‌زنند، تامین کند. علاوه بر این، نظارت و دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی تلاش می‌کند تا شهروندان را در تمرین برای استفاده از حق شرکت در امور عمومی به عنوان ناظران و دیدبان‌های انتخاباتی بی‌طرف بسیج کند و مشارکت شهروندی را به شکل گسترده‌تری در روند انتخاباتی و سیاسی ترویج کند.

در کنار به رسمیت شناختن حقوق مربوط به نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی ، مسئولیت هایی هم ایجاد می شود. این مسئولیتها شاید در قوانین مشخص شده باشند که باید از سوی هر کدام از نهادهای نظارتی و دیدبانی- با تعهد به بیطرفی اجرا شود. حقوق و مسئولیتهای ناظران و دیده بانها شاید به عنوان اصول عملی یک نهاد در نحوه ای بجز قوانین مورد بحث قرار گیرد.

نهادهای و شبکه ها که بیانیه اصول جهانی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی را تایید می کنند باید این قوانین را علاوه بر هر گونه قوانین دیگر و اصول عملیاتی شبکه و یا نهاد جداگانه خودشان اجرا کنند. هر کدام از این اصول خواهان توجه و اجرا از سوی مدیران ، کارمندان ، مربیان ، مشاوران و تمامی ناظران و دیده بانها مرتبط با آن و یا شبکه و نهاد مشابه است . آنها همچنین باید یک تعهد نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات را مشابه نمونه زیر امضا کنند.

روش های اجرای مقررات

به منظور رسیدن به این اهداف و مقاصد در نظارت و دیدبانی انتخاباتی بی طرفانه ، هر کدام از نهادهای و شبکه ها باید موافقت کنند که

1) با خنثی بودن در تمامی فعالیتهای مربوط به انتخابات (شامل نظارت ، دیدبانی ، آموزش رای دهندگان ، استخراج نتایج و هر فعالیت دیگر) ، با عدم بیان علنی موضعی به نفع و یا بر علیه هر کاندیدا ، حزب سیاسی ، جنبش ، گروه و یا سایر نهادهایی که برای رسیدن به قدرت تلاش می کنند و یا گروه های موافق و یا مخالفت برگزار کننده همه پرسسی می کنند (شامل زمانی که درباره تخلفات از قانون ، مقررات و حقوق انتخاباتی توسط احزاب ، کاندیداها و یا گروه های حامی و مخالف اصول رفتارندوم گزارش می دهند) و با رد کردن تمامی امتیازات پیشنهاد شده و یا تهدید هایی که از

سوی رقبای سیاسی و یا نمایندگان آنها می شود، کاملاً بی طرفی خود را حفظ کنند.

(2) در حمایت از روند انتخابات دمکراتیک سالم، فارغ از برنده و بازنده و به منظور اجرای بهترین تکنیکها، شیوه ها و روشها با رعایت اصول بی طرفی و مناسب برای شرایط ملی به منظور نظارت و دیدبانی بخشهای مختلف روند انتخاباتی در خلال چرخه انتخاباتی و فضای سیاسی مرتبط و با اجرای بهترین شیوه ها ، تکنیکها و روشها برای بخشهای خاص روند انتخاباتی، مستقل عمل کنند.

(3) با حفظ اصول غیر خشونت آمیز تمامی طرف های مرتبط با روند انتخابات را به همین رویه و برداشتن گامهای عملی ممکن به منظور کاهش پتانسیل خشونت‌های مربوط به انتخابات ترغیب کنند .

(4) به قانون اساسی ، قوانین ، مقررات و ملزومات بین المللی مرتبط با برگزاری انتخابات دمکراتیک احترام بگذارند، احترام به حقوق مرتبط با انتخابات را تبلیغ کنند و دیگر افراد مرتبط با انتخابات را به در پی گرفتن رویه ای مشابه ترغیب کنند.

(5) به نقش مسئولان بی طرف انتخاباتی در تمامی سطوح و عدم دخالت غیر قانونی یا نامناسب در مدیریت انتخاباتی و در عین حال تلاش برای همکاری با مسئولان بی طرف انتخاباتی و دنبال کردن دستورات آنها و یا سایر مسئولان مربوطه درحفاظت از درستی انتخابات احترام بگذارند

(6) به حفظ حقوق رای دهندگان و کاندیداها برای انتخاب آزادانه گزینه مورد نظرشان، در شرایطی بدون تبعیض ، محدودیت بی دلیل ، مداخله یا تهدید که می تواند شامل ترویج حق مخفی بودن آرا ، حقوق فرد واجد شرایط شامل زنان ، جوانان ، افراد حاشیه ای ، اعضای اقلیت های ملی ، معلولین و سایر افرادی که به شکل سنتی در اقلیت قرار می گیرند ، ثبت نام برای رای دادن ، دریافت اطلاعات به زبانهایی که درک می کنند ، ارائه

اطلاعات مناسب برای انتخاب گزینه ای از روی اطلاع در بین رقبای سیاسی و درگیر شدن در باقی جنبه های روند انتخاباتی، کمک کنند .

(7) با حفظ بی طرفی کامل به تامین حقوق رقبای سیاسی حاضر در انتخابات ، بدون تبعیض نامناسب و یا محدودیت بی دلیل در مورد توانایی آنها برای دریافت شناخت قانونی و یا سایر شرایط برای کاندیداتوری در انتخابات ، توانایی آنها برای تبلیغات آزادانه در حمایت از کاندیداها و یا توانایی آنها در رساندن پیام سیاسی شان به عامه مردم و یا به عمل درآوردن حقوقشان در جنبش و یا سازمان ، توانایی آنها در دیدبانی کردن تمامی اجزای روند انتخاباتی و تلاش برای یافتن راه حل های موثر و در کنار اینها حق امنیت فرد، کمک کنند .

(8) با سایر دیدبانها و ناظران از نهادهای شهروندی بی طرف دیگر که بیانیه جهانی اصول نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی را تایید کرده اند و همکاری با هیات های نظارتی انتخاباتی بین المللی ، همکاری نزدیک داشته باشند.

(9) تمامی مشاهدات و یافته های مثبت و منفی با مدارک کافی از تمامی مشکلات موجود تا امکان تایید این مسائل به شکل دقیق، سریع و بی طرفانه گزارش شود و با مدارک کافی از جنبه های مثبت روند تصویری دقیق و بی طرفانه از اتفاقاتی که رخ داده فراهم کنند.

(10) برای تمامی ناظران و دیدبانها آموزش با کیفیت بالا ارائه کنند تا به آنها بتوانند این قوانین را درک کنند و تعهد ضمیمه شده را با درک معنای کامل آن امضا کرده و گزارشهایی را در باره رعایت استانداردهای این اصول رفتاری تهیه کنند

این ده نکته درمورد قوانین شاید برای انطباق با شرایط ملی تکمیل تر شود. ناظران و دیدبان های انتخاباتی مستقل بایستی این اصول را خوانده و درباره آن

بحث کرده و تعهد نامه ای مبنی بر بی طرفی را که دیدگاه اصول رفتاری را تامین خواهد کرد را امضا کنند.

در صورت وجود نگرانی از بروز تخلف از قوانین، نهاد تایید کننده باید این موضوع را بررسی کند و اگر تخلف جدی رخ داده باشد، ممکن است که ناظر/دیدبان مجوز دیدبانی/نظارتش را از دست بدهد و یا از نهاد تایید کننده اخراج شود. قدرت اجرایی چنین تصمیماتی در اختیار مدیریت نهاد تایید کننده است

نمونه تعهد نظارت بی طرفانه انتخابات

کلمات جایگزین در پرانتزها پیشنهاد شده اند و کلمات مناسب شاید در کشورهای متفاوت فرق داشته باشند

تعهد ناظر انتخاباتی (سوگند)

من، صاحب امضا، به این وسیله متعهد می شوم (سوگند می خورم یا وعده می دهم) که

1) به عنوان یک ناظر یا دیده بان مستقل در انتخابات پیش رو برای نظارت/دیدبانی ثبت نام رای دهندگان، تایید کاندیداها، انتخاب کاندیدای حزب سیاسی، فعالیتهای تبلیغاتی، پوشش رسانه ای، شمارش آرا و رای گیری و روند اعلام نتایج و یا هر گونه فعالیت نظارتی بی طرفانه که برای اجرای آن موافقت کنم، خدمت کنم. من هیچگونه فعالیت جانبدارانه که انتخاب های رای دهندگان را تحت تاثیر قرار دهد را در این انتخابات/رفراندوم انجام نمی دهم و به نقش مسئولان انتخاباتی بی طرف در همه سطوح احترام می گذارم و هیچ زمانی به شکل غیر قانونی و نامناسب در مدیریت انتخابات/رفراندوم دخالت نمی کنم.

2) من نه کاندیدا هستم و نه برای هیچ کاندیدایی؛ حزب سیاسی، گروه، جنبش و یا سایر نهادهای سیاسی که تلاش می کنند در انتخابات جاری به قدرت برسند فعالیت نمی کنم. من همچنین در حمایت و یا مخالفت با اصول

رفراندوم آتی فعالیتی نمی‌کنم و قصد کاندیدا شدن در این انتخابات را ندارم و نمی‌خواهم از نهاد نظارت و یا دیدبانی برای حمایت از کاندیدا شدنم در انتخابات آینده استفاده کنم.

3) من کاملاً بی‌طرف باقی خواهم ماند و در تمامی فعالیت‌های مربوط به انتخابات بی‌طرفی‌ام را حفظ خواهم کرد و از بیان علنی هرگونه حمایت و یا مخالفت با هر کاندیدا، حزب سیاسی، گروه، جنبش و سایر نهادهای سیاسی که در تلاش برای رسیدن به قدرت هستند خودداری می‌کنم و دست به حمایت و یا مخالفت با اصول رفراندوم نخواهم زد و تمامی پیشنهادها و یا تهدیدهایی که توسط رقبای انتخاباتی و یا نمایندگان آنها صورت بگیرد را رد می‌کنم.

4) من در حمایت از روند انتخابات واقعی دمکراتیک فعالیت می‌کنم فارغ از این که چه کسی برنده یا بازنده باشد و تمامی دیدگاه‌های شخصی‌ام را درباره کسانی که به قدرت می‌رسند و یا مسائلی که در اصول رفراندوم مطرح شده‌اند را کنار گذاشته‌ام تا بتوانم روند دمکراتیکی را ترویج کنم، بجز زمانی که از حقم در به صندوق انداختن رای مخفی استفاده می‌کنم.

5) من هیچگونه تضاد منافی ندارم که بتواند از جنبه‌های شخصی، سیاسی، اقتصادی و یا سایر جوانب مانع اجرای کامل فعالیت‌های بی‌طرفانه نظارت و دیدبانی انتخاباتی من به شکل دقیق و به موقع شوند.

6) من به تمامیت نهاد نظارت/دیدبانی بی‌طرفانه انتخابات، از جمله اطاعت از این قوانین، هرگونه دستورالعمل کتبی (مثل پروتکل‌های نظارت/دیدبانی، دستورالعمل‌ها و راهنمایی‌ها) و هرگونه دستور شفاهی از سوی مدیریت نهاد احترام خواهم گذاشت.

7) از اظهار نظرهای شخصی درباره نظارت‌هایم به رسانه‌های خبری و عموم مردم قبل از اینکه نهاد نظارتی/دیدبانی بیانیه‌ای صادر کند خودداری می‌کنم مگر اینکه دستور دیگری از سوی مدیریت نهاد صادر شده باشد.

8) در تمامی جلسات تمرین نظارت و دیدبانی انتخابات داخلی شرکت می‌کنم و مایل هستم با قوانین و مقررات و سایر قوانین مربوط به انتخابات در جلسات آموزشی آشنا شوم و به شکل کامل شیوه‌های تدریس شده از سوی نهاد را اجرا می‌کنم و در تمامی فعالیتهای نظارتی و دیدبانی به بهترین شکل ممکن عمل خواهم کرد

9) من به شکل بی طرفانه و دقیق (شامل تمامی فاکتورهای مثبت و منفی) و سروقت تمامی وقایع تحت نظارتم را تا حد ظرفیتم به عنوان یک ناظر یا دیدبان بی طرف انتخاباتی گزارش می‌کنم

10) بدین وسیله تعهد می‌کنم که با دقت قوانین مربوط به ناظران و دیدبان های بی طرف انتخاباتی را خوانده و درک کرده ام و موافقت می‌کنم تا اهداف و اصول آن را ترویج کرده و خواسته های آن را اجرا کنم. همچنین تایید می‌کنم در صورتی که هرگونه تضاد نظری وجود داشته باشد که مانع انجام نظارت انتخاباتی و یا دیدبانی به شکل دقیق ، سروقت و بی طرفانه شود و یا از خواسته های این قوانین تخلف کنم ، از نهاد استعفا دهم .

امضا تاریخ

نام با حروف بزرگ نوشته شود.....

تقدیرها

این بیانیه اصول جهانی نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی و اصول رفتاری برای نظارت و دیدبانی انتخاباتی شهروندی بی طرفانه، محصول روندی است که شبکه جهانی ناظران انتخاباتی داخلی (GNDEM) مبتکر آن است و از سوی موسسه ملی دموکراتیک (NDI)

تسهیل شده است . این فرایند نمایندگانی از شبکه های موجود منطقه ای سازمان های نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات را در بر می گیرد تا در جاهایی که این هنوز رسماً وجود ندارند، امکان توسعه پیدا کنند.

نمایندگان گروه توسعه پیش نویس را تشکیل دادند که بخش مهمی از مطالب آماده شده از جمله بخشهای مربوط به تعهد و جدولهای منطقه ای ، بیانیه ها و سایر اسناد و بیانیه سال 2005 اصول نظارت انتخاباتی بین المللی و ضمیمه اصول رفتاری را بررسی کرد. گروه توسعه پیش نویس سپس در روزهای 24 و 25 مه سال 2010 در ژوهانسبورگ جلسه ای داشت و در 25 مه 2010 نسخه پیش نویس اصول نظارت انتخاباتی بی طرفانه توسط نهادهای شهروندی و قوانین ناظران و دیدبان های شهروندی انتخاباتی بی طرفانه (نسخه اولیه بیانیه) را آماده کرد. نشست توسط شبکه حمایت انتخاباتی توسعه جامعه آفریقای جنوبی (SADC-ESN) میزبانی شد. نسخه پیش نویس بیانیه سپس در بین تمامی 125 عضو GNDEM برای تغییرات پیشنهادی و پیشنهادهای توزیع شد. هر شبکه منطقه ای از ناظران محلی انتخاباتی پیش نویس بیانیه را بین اعضای خود توزیع کردند در حالیکه GNDEM آن را بین اعضای GNDEM که عضو شبکه منطقه ای نیستند توزیع کرد . شبکه های مربوطه پیشنهادها را جمع آوری کرده و گروه توسعه پیش نویس تمامی آنها را بررسی و ارزشیابی کرده و تغییرات لازم را در پیش نویس بیانیه اعمال کرد. متن اصلاح شده از سوی نمایندگان شبکه ها و اجماع آرا به عنوان متن نهایی تصویب شد. بیانیه اصول نظارت و دیدبانی بی طرفانه انتخابات توسط نهادهای شهروندی و اصول رفتاری برای نظارت و دیدبانی انتخاباتی شهروندی بی طرفانه برای تایید در بین اعضای GNDEM در ژوئن سال 2010 توزیع شد. زمانی که تعداد قابل توجهی از تاییدیه ها دریافت شد، در نظر گرفته شد تا یک مراسم عمومی برای بزرگداشت بیانیه و اصول رفتاری برگزار شود.

اعضای گروه توسعه پیش نویس GNDEM عبارتند از

شبکه های آفریقایی و انگیزه های شبکه

استیو دوا و آلوئیسیوس انتندا از شبکه حمایتی انتخاباتی مالاوی (MESN)، نمایندگی SADC-ESN را برعهده داشت. MESN ریاست دوره ای SADC-ESN را بر عهده دارد که شامل نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی شهروندی بی طرف در 14 کشور SADC است.

باربارا نیانگاری و ریندای چیپفونده از شبکه حمایتی انتخاباتی زیمبابوه (ZESN) که به عنوان منشی SADC-ESN و همچنین نماینده SADC-ESN عمل می کند

کوجو آسانه که نماینده مرکز غنا برای توسعه/ائتلاف ناظران انتخاباتی داخلی (CODEO) است. این سازمان نظارت و دیدبانی انتخاباتی بی طرفانه را در غنا انجام می دهد و در توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در غرب آفریقا فعال است.

پیتر آلینگ اکوت که مدیر اجرایی انستیتو آموزش در دمکراسی (IED) است و وظیفه نظارتها و دیدبانی بی طرفانه انتخاباتی در کنیا را برعهده دارد و در توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در شرق آفریقا و شاخ آفریقا فعال است.

آسیا

سانجای گاتیا و داماسو جی مغبول از تایلند و فیلیپین نماینده شبکه آسیایی برای انتخابات آزاد (ANFREL) هستند که وظیفه توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در آسیا را بر عهده دارد.

اروپا و اروپا آسیا

دارکو الکسوف ، دبیر کل شبکه اروپایی نهادهای نظارتی انتخابات (ENEMO) و مدیر اجرایی انجمن شهروندان اکثریت مقدونیه که نماینده ENEMO است . ENEMO وظیفه توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در شرق و مرکز اروپا و اروپا-آسیا را بر عهده دارد.

آمریکای لاتین و کاراییب

امی دکر و پرسی مدینا از نهاد نظارتی بی طرفانه انتخاباتی ترانسپارنسیا پرو ، که نماینده شبکه آکوردو لیما متشکل از 18 نهاد نظارتی انتخاباتی بی طرف در آمریکای لاتین و کاراییب را علاوه بر NDI و مرکز کمک و تبلیغ انتخاباتی اسه سوریا ای پروموسین (CAPEL) را بر عهده دارد .

خاورمیانه

نبیل حسن نماینده انجمن لبنانی برای انتخابات دمکراتیک (LADE) است که وظیفه توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در لبنان را بر عهده دارد و در توسعه شبکه ای از نهادهای نظارتی و دیدبانی انتخاباتی در خاورمیانه و آفریقا فعال است .